Anul II — Sibiiu, Vineri în 18/30 Ianuarie 1885 — Nr. 14

Abonamentele

Pentru Sibiiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

Inserțiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un numĕr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiiu, 17 Ianuarie st. v.

Compatrioții nostri maghiari au început s'o întoarcă pe altă foaie.

Le facem o mare nedreptate, când susținem că umblă cu gândul de a preface statul ungar într'unul maghiar: adevĕrul e, că ei sûnt cei amenințați în existența lor și că se află în legitimă apĕrare.

Ni-o spune aceasta comisiunea însărcinată cu elaborarea proiectului de statute al reuniunii de maghiarisare din Ardeal, care, într'un apel adresat autorităților din țeară, arată cât de expus e elementul maghiar aruncat de soarte în văile Carpaților. Drept dovḑi apoi, că are dreptate comisiunea, unul dintre ḑiarele maghiare din Cluj desfășură date statistice, din care reese învederat, că atât Maghiarii, cât și Germanii sûnt, în Ardeal, amenințați de a se românisa.

Un rar fenomen acesta!

S'a întêmplat în curgerea timpurilor, că popoare domnitoare ori popoare culte au asimilat pe alte popoare supuse stăpânirii lor ori mai puțin culte ca ele. Numai foarte arare-ori însĕ un popor incult a putut sĕ asimileze pe stăpânii sei mai culți ca dînsul.

Noi Românii scoatem cu toate aceste chiar și acest lucru la capĕt.

Maghiarii, care ne-au stăpânit veacuri îndelungate și dispun și astăḑi de puterea publică, ei înșiși recunosc, că superioritatea noastră etnică e atât de hotărîtă, încât numai cu cele mai mari opintiri își pot apĕra naționalitatea față cu noi. Pe când eram încă robi ai lor, întregi ținuturi maghiare s'au românisat, ear' astăḑi, deși dispun de puterea publică, trebue sĕ mai organiseze și societatea, pentru-ca sĕ se poată susținè față cu spiritul nostru a toate mistuitor.

În adevĕr fenomenal neam de oameni noi Românii!

Chiar în condițiunile, în care trăim astăḑi, elementul ce se crede chemat a reforma Orientul, se simte amenințat de noi în existența sa: poate ori-și-cine sĕ-'și închipuiască, ce treburi am face noi, când am fi ajunși la posiția, în care se află el astăḑi. Stăpâni odată, în timp foarte scurt, noi am stabilì unitatea națională a statului, atât de mult visată de Maghiari.

Când Maghiarii ei înșiși accentuiază această superioritate etnică a neamului nostru, ba își dau silința de a o dovedì prin cifre statistice, noi nu o vom pune la îndoială, ba mai vîrtos ne vom simțì mândri de a fi Români.

Recunoascem și noi, că în adevĕr sûntem noi Românii un neam de oameni capabili de a stabilì încetul cu încetul unitatea națională nu numai în Ardeal, ci în toate țerile, în care am pĕtruns, ba în întregul Orient, și le sûntem recunoscĕtori concetățenilor nostri maghiari, că o mărturisesc și ei aceasta.

Deocamdată însĕ, cu toată superioritatea noastră, ne simțim cam strîmtorați, ba chiar afară din seamên jigniți în desvoltarea noastră, și un nespus dor ne stăpânesce sĕ fim prin sate și comitate administrați de funcționari eșiți din mijlocul nostru, sĕ fim judecați tot de judecători eșiți din mijlocul nostru, sĕ ne putem folosì în viața publică de limba noastră, sĕ nu fim ținuți a risipì timpul copíilor nostri, ca sĕ învețe limba maghiară, de care n'au trebuință și pe care nici că pot vre-odată sĕ o învețe. Și fiindcă toate aceste dorințe ale noastre nu se împlinesc, stăruim cu îndĕrĕtnicie în credința noastră, că în lupta organisată contra noastră, Maghiarii nu se mărginesc la legitima apĕrare.

Fiindcă le sûntem atât de superiori, le sûntem primejdioși, și fiindcă le sûntem primejdioși, cel mai comod lucru este sĕ ne nimicească acum, când se sîmt favorisați de împregiurări, pentru-ca nu cumva în urmă, când nu îi vor mai favorisa împregiurările, sĕ-'i nimicim noi pe dînșii: eată resonamentul lor.

Un resonament cu desĕvîrșire fals acesta.

Trăim acum de veacuri îndelungate împreună și am rĕmas până în ḑiua de astăḑi tot cei ce am fost: tot împreună vom trăì și de aici înainte și tot ceea-ce sûntem vom și rĕmânè. S'au găsit și intre noi oameni, cari au susținut, că elementul român e amenințat în existența lui de cel maghiar. Neadevĕr am grăit. În existența lui Românul nu este și nici că se sîmte amenințat. Tot atât de puțin adevĕrat este, că elementul maghiar ori cel german sûnt amenințate de cel român în existența lor. Și noi și Maghiarii și Germanii sûntem popoare definitiv constituite, și asemenea popoare pot sĕ peară prin demoralisare, dar' nu pot sĕ se asimileze unele pe altele. Indivḑi isolați pot sĕ treacă dela un popor la altul, căci pădure fără uscături nu se poate, nici odată însĕ masse nu se deslipesc de un popor, ca sĕ se alipească de celalalt, și asimilarea în masse are înțeles ca pericol social.

Dacă nu ne amenințăm și nici că ne putem amenința unii pe alții în existența noastră, putem sĕ ne jignim și ne și jignim unii pe alții în desvoltare.

Preocupați până la extremitate de visurile lor naționale, Maghiarii își încoardă toate puterile sĕ ne determine pe noi și pe Germani a curma lucrarea culturală a noastră, pentru-ca sĕ luăm parte la cea începută de dînșii; astfel ne țin în loc, ne fac fel de fel de greutăți, ne silesc sĕ risipim o însĕmnată parte din puterile noastre vii în luptă cu dînșii. Tocmai prin aceasta însĕ își risipesc și ei cele mai bune puteri în luptă cu noi. Stăm dar' cu toții în loc.

Și nici că vor putè sĕ înainteze Maghiarii câtă vreme nu ne lasă pe noi în pace.

Este o nenorocire pentru țeara noastră, că nici chiar după aproape douĕ decenii de experiențe, Maghiarii nu s'au putut convinge despre aceasta.

În curgerea desvoltării lor firesci Românii, Maghiarii și Sașii din Ardeal au ajuns la stadiul, în care nu mai pot sĕ trăiască în pace, fără ca sĕ-'și dee unii altora cuvenitele garanții de desvoltare. Și de sigur nu noi și Sașii sûntem aceia, care nu vor sĕ le dee Maghiarilor asemenea garanții: sûnt Maghiarii cei ce nu vor sĕ ni le dee nouĕ. Noi am fi prea mulțumiți, dacă am putè sĕ ne urmăm în tignă lucrarea culturală; Maghiarii ar voì insĕ sĕ între cu spiritul lor până chiar și în leagănul copíilor nostri și se sîmt indignați de ori-și-ce suflare liberă a noastră.

Nu apĕrare legitimă e ceea-ce vor Maghiarii sĕ organiseze în Ardeal, ci lupta de rasă în cea mai urîcioasă fasă a ei: noi sûntem cei puși în necesitate de legitimă apĕrare. Și ne vom apĕra după tradițiunile neamului nostru: iubirea noastră îl va resplătì pe cel credincios, și dușmănit va fi până chiar și de copilul din leagăn, dușmănit chiar și în pământ cel ce se va lăpĕda cu necredință de noi.

Dacă ni se impune lupta pe față, e bine sĕ se scie, că luptând am trăit de când ne aflăm pe acest pământ și este ușoară lupta neamului de oameni, care timp de o miie de ani n'a avut ḑi cu soare.

Revistă politică.

Sibiiu, 17 Ianuarie st. v.

„Schlau wie eine Katze!“ o ḑice Neamțul; noi ḑicem, că șiret mai e domnul Tisza! În timpul, când presa din Germania, care nu mai are nici o încredere în liberalismul domnului Tisza, profețează lumii căderea guvernului seu, făcênd câte și mai câte combinațiuni cu privire la apropierea lui de baronul Sennyey, în acel timp domnul Tisza își pune în mișcare slujbașii lui din B-Pesta, ca sĕ buciume prin ḑiarele germane din Viena, că lucrul stă întors, că oposițiunea moderată se apropie de el, și că aceasta s'a convins, că o apropiere de domnul Tisza e neîncungiurat de lipsă. Manevra aceasta nu e lipsită de toată importanța. Poate sĕ fie chiar un preludiu spre o lege în contra anarchistilor, întocmai ca cea proiectată de guvernul de dincolo de Laita. Și deși Ungaria încă nu e bântuită de dinamită, și la noi nu s'au constatat până acum fapte anarchistice, ce ar trebuì sĕ pună pe gânduri serioase pe domnul Tisza, totuși-totuși . . . . . s'ar formula aceea lege oarășicum, și apoi ar scì-o domnialor și cum sĕ o aplice . . . . ear' oarășicum!?

„Pol. Korr.“ din Viena primesce anume o scrisoare dela o persoană însĕmnată din Budapesta, în care se ḑice între altele, că schimbarea cea mai marcantă în viața parlamentară a Ungariei din timpul din urmă, trebue sĕ se adscrie alipirii contelui Apponyi și a unei părți a aderenților sei la stânga extremă, precum s'a manifestat în cestiunea reformării casei de sus și a autonomiei catolice. Prin aceasta, — ḑice numitul corespondent, — s'a disgustat ceealaltă parte a oposițiunii moderate și simțesce tot mai tare necesitatea unei apropieri de domnul Tisza. Se înțelege de sine, că cu privire la combaterea tendențelor socialiste și anarchiste cabinetul domnului Tisza e aplecat de a împedeca abusurile cu dinamită, nu va putè însĕ părtinì nimic, prin ce s'ar restrînge drepturile și garanțiile constituționale. Cabinetul domnului Tisza se simte sigur, de a putè apĕra siguranța publică și fără astfel de mijloace! — Tendențiositatea acestor vesti aduse din partea oficioșilor e vedită, rĕmâne numai sĕ vedem, ce față vor sĕ facă ḑiarele guvernamentale vis-à-vis cu enunciările aceste ale persoanei însĕmnate din Budapesta. —

În ședința camerii italiane din 27 a l. c. a interpelat Canzi pe regim despre **politica colonială.** Vorbitorul e în contra unei politici coloniale teritoriale, e însĕ pentru o politică, care se afirmă după exemplul Angliei în ocupațiunea punctelor, cari înaintează comerciul. Crispi pune o întrebare cu privire la depeșa „Agenței Havas“ despre pactările engleze-italiane. Mancini a ḑis, că numai în ḑiua următoare se va declara, că primesce întrebarea sau nu. Rĕspunḑênd ministrul de externe la interpelarea lui Canzi a arĕtat, că teoria absolut economică de odinioară, care a fost opusă politicei coloniale, astăḑi se condamnează prin relațiunile schimbate ale lumii moderne și prin extinderea colonială a tuturor națiunilor mari. Italia nu poate privì cu mânile în sîn la lupta civilisațiunii în contra barbarismului.

Guvernul poate, trebue și voiesce a urmărì politica colonială între margini modeste sub condițiunea, că:

1. Politica aceasta va sĕ aibă folos economic, în present sau în viitor.

2. Va respecta drepturile, câștigate de alte națiuni și va evita ori-ce complicare.

3. Că toată activitatea particulară și comercială se va concentra spre scopurile acelea. Încercarea va fi în proporțiune cu puterile noastre.

Ministrul aduce aminte camerii, că diplomatul isteț, care representă Italia în conferența din Berlin, n'a întrelăsat de a accentua, că Italia are un interes viu față cu fixarea condițiunilor câștigării unor teritorii nouĕ și până acuma neocupate de nime. Mancini reflectează la aceea, că el încă pe timpul, când Italia a fost împărțită în mai multe state a arĕtat, că Marea-roșie e calea spre viitoarea prosperitate a Italiei și neagă, cumcă Italiei nu i s'ar oferì prin ocupări la Marea-roșie foloase politice-economice. În special respinge suspiționarea, că Anglia ar fi jalusă. n fine promite, că guvernul va respecta „status quo“-ul în Marea-mediterană. Dacă însĕ acolo va întreprinde o altă putere schimbări și prin aceasta s'ar viola siguranța și drepturile italiene, atunci Italia își va apĕra drepturile sale și va restabilì ecuilibrul.

Negoțiările engleze-franceze **în cestiunea egipteană** au până acum următorul resultat: S'a statorit exmiterea unui împrumut de 9 milioane cu 3 1/2 percente pre lûngă garanția puterilor mari spre acoperirea datoriei flotante și a indemnităților: se va pune o dare de 5% pe cupoanele tuturor actelor de datorii; se vor reduce interesele acțiilor canalului Suez; se va întroduce o taxă pentru străini; se va face un pact internațional spre siguranța navigațiunii pe canalul Suez. Cabinetul se învoesce și la primirea plenipotențiaților germani și ruși în „Caisse

dela dette“ fără o extindere a competenţii acelora. Din Paris se depeşează, că acolo impresia e favoritoare şi pertractările se continuă cu multă energie.

Agitaţiunea în contra anarchistilor, sau mai bine dis a **dinamitistilor** s'a extins şi până la America. Din „New-York“ se depeşează, că în legislaturile statelor New-York şi Pensilvania s'au făcut proiecte pentru regularea preparării şi vinderii dinamitei.

Schiernievițe și Anarchistii.

Contractul de extradare pruso-rusesc, despre care am amintit în revista politică din unul dintre numerii premergători ai foii noastre, preocupă toată presa europeană. Presa opositională ungurească încă tractează această temă cu un deosebit interes şi se pare lucru de sine înţeles, că dl Tisza, încă va trebuì sĕ se supună celor ce a binevoit contele Kalnoky sĕ-'i aducă din Sehiernievițe. Mĕsurile luate în contra anarchistilor sûnt prima învoială dela Schiernievițe dată acum publicităţii. Toţi sciu că la Schiernievițe s'a statorit această învoială şi organele oficioase, dacă nu afirmă aceasta, nu contradic totuşi cu nici un cuvênt,

„Budapester Tagblatt“, organ opositional ocupându-se de contractul de extradare pruso-rusesc scrie:

„Făcut-a contele Kalnoky în numele Austro-Ungariei promisiuni, cari sĕ corespundă tractatului de extradare pruso-rusesc? Toate foile semi-oficiale ale monarchiei afirmă această întrebare, precând un entrefilet oficios o neagă. Că acest entrefilet se depărtează de adevĕr, aflăm o dovadă cumpenitoare în proiectul cel mai nou al legii socialiste austriace. În acesta se dice, că fără excepţiune tuturor refugiaţilor, ce cad sub acest paragraf, li e de a se denega asilul, prin urmare trebue extradaţi. Dispositiile acestui proiect de lege sûnt atât de expansibile, încât fiecare delict, fiecare greşeală li se poate supune; de sine se înţelege, guvernul rusesc nu va sta mult pe gânduri de a învinovăţì pe fiecare fugar, a căruia presenţă o doresce, cu idei socialiste, nihiliste, anarchiste şi revoluţionare. În praxă se va cassa deci dreptul politic de asil al Austriei, indiferent fiind dacă învoelile făcute la Schiernievițe se vor fixa sau nu prin un contract scris. Resultatul dorit de Rusia se va dobândì, decât că în Viena, vor încungiura contradicerea Reichsrath-ului prin tăcerea şi negarea lucrului faptic. Acì avem cheia procederii d-lui Coloman Tisza. Acesta va nega, că s'ar fi încheiat învoieli relativ la extradarea de fugari sau altfel de mĕsuri în contra partidelor revoluţionare; în tăcere însĕ poliţia noastră va extrada gendarmilor rusesci la ordinul lui Tisza pe fiecare refugiat, care credea sĕ afle un asil pe pămêntul unguresc“.

Oficiosul „Warschauer Tagblatt“ confirmă de altcum scirea, că în Schiernievițe s'au luat mĕsuri generale europene în contra anarchistilor:

„Urgiile anarchiste ale timpului ultim au dovedit în toată claritatea, că nisuinţelor împărţite a siguraticelor regime în înnăduşirea anarchismului, nu sûnt suficiente; precum s'au luat mĕsuri de apĕrare generale internaţionale în contra epidemiilor, întocmai trebue sĕ se iee mĕsuri generale prin o înţelegere generală în contra epidemiei lumii spirituale, care epidemie a infectat toate statele europene şi ameninţă pe toate guvernele cu asemenea pericol.

„Pentru de a lupta în contra inimicului cu succes, trebue luptat pe pămêntul lui şi cu armele lui. Anarchismul e o organisare internaţională — acestei lige nimicitoare trebue contrapusă o identică ligă de apĕrare, — şi dacă toate regimele europene îşi vor da mâna în această lucrare generală, în acest cas vor dovedì, că sûnt mai tari decât această bandă de omorîtori. Cestiunea relativ la mĕsurile comune ale guvernelor în contra confederaţiei nimicitorilor a fost atinsă mai întâiu după 1 Martie 1881 (după atentatul de omor sĕvîrşit în contra împĕratului Alexandru II. Atunci însĕ aceea a amorţit fără de a fi avut vre-un resultat practic. În anul trecut s'a atins din nou această cestiune în timpul întrevederii dela Schiernievițe. Şi se pare că în cestiunea de sub întrebare, ca şi în alte multe cestiuni, iniţiativa privată ar putè fi un ajutor mare al guvernelor, şi că organisaţia unei astfel de lige internaţionale de apĕrare, ar fi foarte de dorit. Mĕsuri stricte represive în contra socialismului, urmăriri fără cruţare, arderea fără milă a ranei anarchismului şi reformele sociale-politice cele mai copioase în favorul fratelui mai slab, — aceste sûnt după părerea noastră mijloacele de a restabilì pacea internă în statele adûnc sguduite.“

Justiția Ungariei,

Mai dăunădile opositia din dieta Ungariei s'a plâns în audul terii, că corpul didactic din toată Ungaria, dacă nu vrea sĕ-'şi peardă pânea de toate dilele, e nevoit sĕ se pună în serviciul guvernului ca partid. — Alegerile dietale sĕvîrşite în anul trecut şi în perioadele trecute au dovedit ceea ce toţi scim, că corpul judecătoresc, funcţionarii administrativi, profesorii, învĕţătorii, toţi fără deosebire trebuie sĕ se pună în serviciul guvernului. Nicăiri ca la noi nu se face abus de puterea oficioasă. Şi instrucţiunea sufere sub abusurile ce se fac cu dînsa — sufere însĕ mai mult justiţia — chemată a face dreptate cetăţeanului fără deosebire de clase, confesiune naţionalitate ori partid politic. Guvernul însĕ trebue sĕ se susţină la putere, maioritate îi trebue şi corteşi pentru a avè această maioritate — nu judecători isteţi şi harnici. Astfel apoi oamenii sărăcesc prin procesele multe ce se trăgănează cu decile de ani, nevinovaţii se prăpădesc în prinsoare, şi vinovaţii scapă. În vederea desbaterilor ce au sĕ urmeze asupra budgetului ministerului de justiţie „Pesti Napló,“ diarul opositiei moderate cere dela deputaţi sĕ se intereseze de reforma justiţiei.

„E generală convingerea că la desbaterea budgetului acestui minister (a celui de justiţie) — scrie „P. N.“ — „nu putem aştepta aceeaşi apreţiare mare ca la desbaterile din sĕptĕmânile trecute. . . .

„Conducerea justiţiei noastre nice nu poate poftì o situaţie mai favoritoare; e în interesul seu ca cestiunea ei sĕ se atingă pe cât se poate de puţin. . . .

„Dela partidul ministerial putea aştepta mai puţin ca sĕ supună situaţia serioasă unei desbateri publice. . . .

„Va sosì timpul când naţiunea va cerceta şi aceea, câtă lucrare stricăcioasă. câtă negligenţă cade în sarcina acelui partid, care de o parte prin aprobare publică, de altă parte prin tăcere pĕcătoasă, a aprobat acea ordine, despre a cărei insuportabilitate toată ţeara e de o părere. . . .

„Justiţia noastră sufere foarte mult din această stare de lucruri . . . Precum niciodată n'a mai existat partid ministerial, care sĕ se fi supus disciplinei de partid ca cel actual: întocmai n'a fost în Ungaria nice un timp când justiţia sĕ fi format cestiune curată de partid ca şi astădi. Conducĕtorul cel dintâiu al acestui spirit e însuşi ministrul de justiţie; nu e soldat sau finanţ, care sĕ considere cu atâta uşurătate justiţia ca şi el. Organele lui, până la cel mai inferior, o sciu aceasta.

„Un om vrednic de sine se înţelege că nu va trage pe ministru la rĕspundere pentru toate singuraticele iregularităţi ce se întêmplă pe terenul justiţiei. Dar' dacă abusurile şi iregularităţile se repetează cu grămada ca şi la noi; dacă la judecătorii, neexcepţionând nici pe ceea a capitalei, se pot constata astfel de apariţiuni, cari ne îndreptăţesc a privì în faţa ruinei, în acest cas nu e consideraţiune politică, care sĕ poată închide ochii dinaintea responsabilităţii în această privinţă a ministrului. Ceea-ce s'a întêmplat la Sighet, la Komárom, şi altundeva aceea în mod corespundĕtor poporaţiunii o descopere investigarea oficioasă chiar la tribunalul din Budapesta. Dinaintea publicului ascund aceste fapte, dar' raportul comisarului ministerial îl va convinge pe dl ministru de justiţie că nu exagerăm. S'a întêmplat acì că au numit ca archivar pe un arestant condamnat la închisoare pe mai mulţi ani.

Corespondență particulară
a „Tribunei“.

Din marginea **Câmpiei**, Ianuarie 1885.

Spre năcazul neamului maghiar ne deşteptăm cu toţii spre o activitate. Constatăm cu bucurie, că mai iute, decât am fi credut noi înşine, ceea-ce nu au putut sĕ exopereze oamenii nostri cei mai zeloşi, au exoperat loviturile ce ni s'au dat pe fiecare di. Noi, locuitorii Cojocnei de mult, foarte de mult, am fost daţi uitării de lume, pentru-că noi înşine ne-am uitat de noi.

O societate politică însĕ nu se poate consolida nici când înainte de a se fi strîns pe terenul social. Oamenii învaţă, — se dedau mai întâiu a se cunoasce în iubirea inimii lor şi apoi legaţi prin aceasta, fără de nici o consfătuire, vĕd că au sĕ urmeze aceeaşi cale, sĕ delăture aceiaşi obstacoli; când lovesci în unul, sar toţi ca frate pentru frate.

Era odată întors de cum e adi. Era o vreme când se luptau numai oamenii nostri studiaţi pentru causa noastră. Înainte de a fi venit domnia maghiară, Neamţul nu imputa inteligenţii noastre, că numai dînsa, e care cere dreptate şi poporul e mulţumit. Pe atunci suferia şi Maghiarul, dar' îi era şi lui cu tignă, căci de binefaceri ca şi de rele ne împărtĕşiam cu toţii precând adi „idea de stat maghiar“ cere ca Maghiarul sĕ se împărtĕşească de binefaceri, ear' noi de goniri. Şi nu are parte nici muncitorul ungur de pâne albă, — cetele de funcţionari îi iau partea, ear' el bietul opincar maghiar, — căci opincari sûnt şi ei şi încă aşa de opincari, de te taie mila de ei — asudă şi am avut nefericirea sĕ aud de multe dela oameni cu stare de ai Maghiarilor: „Frate Ioane, era mai bine pe vremea Neamţului“.

Era mai favoritoare pentru bieţii de ei vremea Neamţului, căci n'aveau de golit toată straiţa, ca sĕ-'şi sature pe atâţia „patrioţi“ de ai năcăjitei patrie unguresci. Aceste le scim noi cari trăim cu ei amestecaţi şi îi mai şi ajutăm, ca sĕ poată trăì de pe o di pe alta, căci fără de „fratele Iuon“ ai vedè mulţi stîngêndu-se de foame. Anevoie te saturi cu patriotismul şi cu fala.

Nu noi, ci ei se vor căì.

Oameni cu cereri modeste sûnt cei dedaţi cu vitregitatea timpului — dar' omul dedat a se mulţumì cu puţin, se întăresce în suflet şi înaintează mereu, dar' sigur.

Între împregiurările apĕsătoare în care trăim nu ne rĕmâne decât sĕ ne vedem de lucrul de toate dilele şi făcêndu-ne datoria sĕ ne spălăm mânile în vinovăţia lor. Muncim când e timpul de muncă şi când avem câte puţin timp liber nu ne va lua nime în nume de rĕu, dacă cercăm a ne da pentru câteva oare şi recreaţiunii.

Earna pentru ţerani e de altcum un timp de ocupaţiune mai uşoară şi pe când orăşenii se recrează de comoditatea de preste vară, pe atunci ţeranul se recrează spre a-'şi aduna puteri nouĕ pentru munca viitoare.

Foița „Tribunei“.

Fiica a nouĕ mame.

— **Poveste.** —

(Urmarea 3).

Fiica a nouĕ mame se duce şi povestesce feciorului din fir în pĕr toate celea, ce-a audit dela smeu, ear' feciorul luându-'şi rĕmas bun dela fată, plecà la ostrovul mării la baba cea cu iapa nĕzdrăvană şi merse, merse, multă lume, împĕrĕţie, ca D-deu sĕ ne ţie, că din poveste, multă înainte este, multă, mândră şi frumoasă, sĕ vi-o spun şi d-voastre.

Şi earăşi trecù el prin locuri necunoscute şi străbătù codri pustii şi sĕlbateci, pe unde zăranie de om nu se ivia, şi cum mergea el într'o di pe un drum părăsit, eată că dă de un puiu de şerpe în mijlocul drumului, cu şelele rupte de o roată de car şi numai ce vede, că vine o şopêrlă cu un fir de iarbă verde în gură şi trage o cruce preste şelele rupte ale puiului de şerpe, ear' apoi lasă firul cel de iarbă jos. Puiul ca prin minune se vindecă şi-'şi perde urma prin iarbă, ear' feciorul ridică de jos firul cel de iarbă şi-'l bagă în straiţă, gândind în gândul seu, că poate sĕ-'i prindă bine vre-odată.

Apoi merge mai departe şi cum merge, eată numai că dă de o vulpe în mijlocul drumului, cu şelele rupte de vre-o roată de car şi cum o vede, haid' colo sĕ dee cu ciomagul şi sĕ o omoare, dar' vulpea îi grăesce cu graiu de om:

— Voinice, voinice, nu mĕ chinuì şi nu mĕ omorî, că uşor poţi sĕ-'mi faci moartea, dar' puţin vei dobândì, mai bine dacă scii vre-un leac bun, vindecă-mĕ, că binele cu bine se resplătesce.

Feciorul îşi aduce aminte de firul cel de iarbă, îl scoate din straiţă şi trage cu el o cruce preste şelele rupte ale vulpei, ear' vulpea îndată se vindecă şi se face cum a fost şi-'şi perde urma prin tufiş, strigând feciorului:

— Voinice, voinice, adu-'ţi aminte de mine, că poate sĕ-'ţi prind bine şi eu vre-odată.

— Da, mi-'i prinde tu bine, îi rĕspunde feciorul, că îmi vei eşì în cale cu alte fiare prin pustietatea aceasta şi mĕ vei mânca de viu!

Apoi plecà la drum şi merse cât merse, când eată că vede în mijlocul drumului un lup, cu şelele rupte de vre-o roată de car şi el cum îl vede, haid' colo cu ciomagul sĕ dee şi sĕ-'l omoare, dar' lupul îi grăiesce în graiu de om:

— Voinice, voinice, nu mĕ chinuì şi nu mĕ omorî, că uşor îmi poţi face moartea, dar' puţin vei dobândì, mai bine dacă scii vre-un leac, vindecă-mĕ, că binele cu bine se resplătesce.

Feciorul îşi aduce aminte de firul cel de iarbă şi îl scoate din straiţă şi trage o cruce cu el pe spetele deşelate ale lupului, ear' lupul îndată se vindecă şi se face cum a fost şi îşi perde urma prin codru, strigând feciorului:

— Voinice, voinice, adu-'ţi aminte de mine, că poate sĕ-'ţi prind bine şi eu vre-odată.

— Da, îi rĕspunde feciorul, îmi vei prinde tu bine, că îmi vei sta în cale cu alte fiare prin pustietatea asta şi mĕ vei mânca de viu.

Apoi merse mai departe, şi într'un târdiu sosì la ţermurul mării şi numai ce vede un pesce de mare, cât un viţel, aruncat pe uscat de valuri, şi cum îl vede, haid' acolo cu ciomagul sĕ dee şi sĕ-'l omoare, dar' pescele îi grăiesce cu graiu de om:

— Voinice, voinice, nu mĕ chinuì şi nu mĕ omorî, că oşor poţi sĕ-'mi faci moartea, dar' puţin vei dobândì, că trupul meu se va împuţì şi suflet de om pămêntean nu va putè umbla pe aici prin locurile acestea de putoare, dar' mai bine rostogolesce-mĕ cu ciomagul în apă, că binele cu bine se resplătesce.

Feciorul se apucă şi îl rostogolesce în mare, ear' pescele îşi perde urma prin valuri, strigând feciorului:

— Voinice, voinice, adă-'ţi aminte de mine, că poate sĕ-'ţi prind bine şi eu vre-odată.

— Da, îmi voiu aduce aminte, îi rĕspunde feciorul, când voiu umbla prin pustietatea asta flămênd, mort de foame şi nu voiu avè cu ce sĕ-'mi ţin traiul, decât cu ierburi şi rădĕcini şi îmi va părè rĕu, că nu m'am hrănit măcar odată din trupul teu cel sărat.

Apoi merse mai departe dile lungi, posomorîte şi nopţi mai lungi şi mai triste şi în sfîrşit sosesce la ostrovul mării, la baba cea cu iapa nĕzdrăvană şi cum sosesce, se şi duce şi îi spune, că a venit sĕ i se bage slugă.

Baba cea haină îl primesce veselă şi bucuroasă şi îi spune, că tocmai are lipsă de un slugă bun şi harnic şi îi mai spune, că dacă se bagă la ea slugă, nu are alta de lucru, decât sĕ îi ducă iapa la păşune în trei dile şi trei nopţi de-a rîndul şi în fie-care dimineaţă sĕ 'i-o aducă acasă şi sĕ 'i-o dee în seamă, în diua dintâiu cu un mânz, în diua a doua cu doi mânzi, în diua a treia cu trei mânzi, şi dacă va grijì-o bine, capĕtă de simbrie un mânz din cei trei, care şi-'l va alege, ear' de va grijì-o rĕu, nu-'i va sta capul unde îi stă, că i-'l va răteza frumuşel din rădĕcină şi îl va înfige într'un par dela gard, lumii de minune, şi trupul îl va da pradă fiarelor codrului.

Feciorul se învoiesce, şi ca sĕ nu-'l lovească somnul, rĕmâne preste noapte călare pe iapă, ţinêndu-se din putere sĕ nu adoarmă, dar' mĕ rog, d-voastre, oameni buni şi de omenie, de geaba se pune omul, fie el cât de viteaz şi voinic, împotriva nĕzdrăveniilor, căci în urma urmelor tot el pătesce cea nepătită.

Şi feciorul înzadar se trudia săracul în tot chipul sĕ-'şi alunge somnul din ochi, căci iapa cea nĕzdrăvană numai una gândesce şi suflând odată preste el, 'mi 'ţi-'l adoarme, ca mort, apoi îl aşeadă frumuşel călare pe un bolovan de peatră, cu căpĕstrul în mână şi se duce de se ascunde, numai ea scie unde.

Feciorul săracul doarme ca legănat, doarme până în dalba dimineaţă, că, Doamne, amar îl mai vrăjise iapa cea nĕzdrăvană şi nici nu se deşteaptă până-ce nu-'l arde soarele în faţă şi

Când îi dă mâna îşi mai petrece şi ţeranul: mai simplu, dar' negreşit că mai vesel decât orăşeanul. Datina noastră însă e de a ne petrece românesce şi aceasta ni se ia totdeuna în nume de rău. Şi mai neplăcut le vine, celor ce ne iau în nume de rău petrecerile, de când scoalele noastre românesci au început a se ridica, de când băieţii nostri ne desfată inima cu declamări de câte un glas poetic românesc.

În Cojocna, orăşel încâtva mestecat ne-a dus şi pe noi dorul de a arangia o petrecere în ḑiua de 13 n. l. c. Ne-am adunat cu plăcere începând cu o producţiune literară. S'au declamat mai multe poesii, s'a ţinut un dialog, o disertaţiune ca cuvênt de deschidere, s'au cântat mai multe poesii de către chorul tinerimii. Producţiunea a succes spre mulţumirea tuturor. Poporul adunat s'a entusiasmat la cântecul „Hora Sinaii" şi „Fii ai României". A urmat jocul. Doi-spre-ḑece tineri costumaţi au jucat „Căluşerul".

Bucuria şi veselia poporului ne-a rescumpărat ostenelele. Era vesel poporul văḑând frumseţa cânturilor şi a jocurilor sale şi nu putem, decât să ne aducem aminte, că sûntem datori a-'i da ocasiune cât mai adeseori, ca să vadă că îi sûntem mulţumitori şi astfel vom putè dispune de el în toate treburile noastre. Poporul trebue să vadă că sûntem ai lui.

Ateneuri în oraşele din România.

Cetim în „Românul":

Publicăm mai la vale cuvintele, prin cari d. Esarcu a comunicat auditorilor Ateneului din Bucuresci înfiinţarea Ateneului craiovean precum şi a unui alt Ateneu în Ploesci.

O idee ne place, şi o relevăm, în cuvintele d-lui Esarcu. Aceasta este idea unei strînse solidarităţi între toţi cei cari sûnt însuflaţi de aceleaşi idei, însufleţiţi de aceleaşi simţăminte.

Unul sau câţiva indivizi isolaţi, chiar dacă ar fi representanţii ideii celei mai sublime, n'au mare valoare sau cel puţin nu sûnt destinaţi a exercita o înrîurire serioasă asupra societăţii, în mijlocul căreia trăiesc. Când însă idea lor, găsind un ecou, întrunesce prin legături invisibile un mare număr de oameni, când se stabilesce între acestia o solidaritate, care îi înfrăţesce, când această solidaritate, inspirând fiecărui individ încrederea în sine prin idea unei forţe colective, creează un fel de organism puternic, ce în fiecare ḑi se consolidă şi se măresce, o! atunci idea devine o forţă şi aceia, care o representă se pot numì „legiune".

Eacă cuvintele rostite de d. Esarcu:

„Domnilor,

„Sûnt câteva ḑile, am avut onoarea a vă comunica, că prin înţelegerea a doi din membrii fundatori ai Ateneului nostru, d-nii Nicolau Racoviţă şi Hajdeu, cu persoanele cele mai distinse din Craiova s'a organisat în capitala Olteniei un Ateneu, pe aceleaşi base ca Ateneul din Bucuresci.

„D-voastre v'aţi asociat cu mine pentru a trimite o fraternă salutare Ateneului craiovean (aplause).

„Sûnt fericit, domnilor, a vă anunţa astăḑi, că în Ploesci mulţi din membrii societăţii pentru învăţătura poporului au luat iniţiativa pentru a instituì în acest oraş un Ateneu în spiritul Ateneului nostru (aplause).

„Să le urăm o isbândă deplină şi să le trimitem simpatiile noastre cele mai sincere (aplause prelungite).

„Nu mă îndoesc, d-lor, că sûnt interpretul sentimentelor d-voastre a tuturor, exprimând acì idea unei strînse solidarităţi între toţi aceia, cari sûnt inspiraţi de aceleaşi idei, animaţi de aceleaşi sentimente ca şi noi (aplause).

„Stabilind o asemenea solidaritate între toţi oamenii de bine, cari lucrează pentru ridicarea nivelului intelectual şi moral al naţiunii; făcând să treacă o suflare generoasă — dacă este cu putinţă — asupra ţerii întregi şi deschiḑându-'i perspective de o muncă fecundă şi de o acţiune într'adevăr regenerătoare: eacă, d-lor, calea cea mai sigură şi cea mai nobilă pentru a întra în acea eră nouă, ce ni se promite de atâta timp şi pe care cu toţii o dorim (aplause)."

Cronică.

Din Munţii apuseni ni se scrie că corul plugarilor români din Câmpeni a arangiat în seara de anul nou o producţiune musicală. Sala ospetăriei în care s'a arangiat această producţiune era îndesuită de public. Conform programului producţiunea s'a deschis prin o cuvêntare rostită de preşedintele reuniunii, dl advocat Candrea. După vorbirea de deschidere dl învăţător Nicolae Chorcheşiu conducătorul corului, cu o trupă număroasă de juni şi fete au cântat „Hora Severinului". Doamna Sabina Todea a executat pe pian piesa „Carneval de Bucuresci" dl şi dşoara Fehdenfeld au executat pe pian şi violină „Visul meu", apoi doamna Sabina Todea pe pian a companiată cu violina de dl Fehdenfeld au executat spre marea mulţumire a publicului „Hora Sinaiii". S'au cântat apoi „Apa trece", „Cântecul ostăşesc" „Glasul unui român", şi „Marşul" ostaşilor români din Besarabia" decătră corul vocal. Dl Corcheşiu a declamat poesia „Glasul unui Român" de A. Mureşan. Reuniunea abia este la început dar' această primă producţiune a dovedit, că promite mult. — Străini încă au luat parte la producţiune precum şi la petrecerea ce a urmat după producţiune.

*

Himen. Dl Vasilie Boneu, profesor gimnasial în Brad a încredinţat în Zlatna la 1/13 l. c. cu domnişoara Octavia Dămian.

*

Jókai celebrul romanţier maghiar va asista Sâmbătă în 31 a. l. c. la representarea piesei teatrale „Arany ember" (omul de aur) în teatrul naţional din Cluj. Spre primirea lui Iokay se fac în Cluj mari pregătiri, şi la gara din Cluj se va presenta întreg personalul teatrului spre a saluta. Primarul oraşului Dr. Haller a convocat o conferenţă pentru de a statorì o întimpinare potrivită. „Omul de aur", care s'a predat şi în teatrul maghiar din Budapesta, se va preda în curênd şi în teatrul german din Viena, numit „Theater an der Wien" pentru carele Iokay a făcut anume şi textul german. —

*

Ocoale de rîmători în România. Ministrul comerciului din România, în urma întrunirilor ce au avut loc la ministerul domenielor şi la cari au luat parte consiliul superior de pe lângă acest minister, delegaţiunea consiliului comunal din Severin, d-nii deputaţi locali şi d-nii ingineri însărcinaţi cu studiarea formărei unor ocoale de rîmători la Turnu-Severin, va depune în consiliul de ministrii un proiect de lege pentru înfiinţarea acestor ocoale internaţionale. Acest proiect de lege presentă un scăḑământ de aproape 500,000 lei, decât acela elaborat de ingineri după ocoalele dela Steinbruck. Anuităţile creditului ce guvernul va deschide în acest scop şi care se ridică la suma de 800,000 lei, se vor plătì din venitul ocoalelor şi la cas de nu va ajunge acest venit, apoi neajunsul va fi repartisat într'un mod egal între stat, comuna Severin şi judeţul Mehedinţi,

*

Concursuri pentru catedre profesorale în România se vor ţinè la 25 Ianuarie: Pentru catedrele de matematică dela cursul superior dela liceul Sf. Sava din Bucuresci. Acest concurs se va ţinè la universitatea din capitală. — Pentru catedrele de sciinţele fisico-natuturale şi de limba germană dela scoala centrală de fete (institutul pedagogic) din Craiova. Concursurile se vor ţinè la universitatea din Bucuresci. — Pentru catedrala de limba germană dela scoala centrală de fete (institut pedagogic) din Iaşi. — Pentru catedrele de limbile germană, franceză şi italiană dela scoala secundară de fete Penetis et Zurmale din Brăila, întreţinută de primărie. Concurs la universitatea din Bucuresci. — 2 Februarie: Pentru catedrele de geografie şi filosofie dela liceul din Bârlad. Concurs la universitatea din Iaşi. — 15 Februarie: Pentru catedra de igiena şi medicina poporală, unită cu postul de medic curant dela scoala primară normală Carol din Bucuresci. Concurs la universitatea din capitală. — Pentru catedra de sciinţele fisico-naturale şi agricole dela scoala normală primară din Bârlad. Concurs în localul scoalei de agricultură dela Herăstrău. — 20 Februarie: Pentru catedra de istoria antică cu sciinţele auxiliare, epigrafia şi geografia, creată din nou la facultatea de litere din Iaşi. Concurs la universitatea din Bucuresci.

*

Bismarck cu pipa în gură. În ḑilele din urmă a dat Bismarck în onoarea membrilor conferenţei Vestafricane un prând. Sub decursul prândului a avut principele o dispositie de tot bună şi a vorbit liber, fără de a atinge câtuşi de puţin cestiile politice pendente. După prând s'au purtat giur împregiur ţigări, principele însă spre mirarea oaspeţilor sei 'şi-a aprins o pipă lungă. Văḑând Bismarck că plenipotenţiaţii Belgiului şi Portugaliei sûnt confundaţi într'un discurs viu, sloboḑând nuori de fum din pipă 'i-a agrăit în modul următor: Oare când vă veţi împăca odată? Eu în Congo nu voiu altceva, decât libertate de comerciu; aceea e de tot îndiferent pentru mine, că dintre statele cari exerciază supremaţia, dela care voiu primì-o.

*

Zăpada în Italia. Se telegrafiază lui Osservatore romano, că numărul total al victimelor făcute de noianele din Alpii italieni, este de 200. S'a decis o subscripţiune.

Se crede, că sûnt ca la 60,000 metri cubi de zăpadă pe drumul de fer dela Mont-Cenis. O mie de lucrători cu două locomotive lucrează la ridicarea zăpeḑii.

Depeşi din Cuneo, Ivrée şi din Suse semnalează nouă dezastre causate de noiane.

18 cadavre au fost regăsite la Brossaseo 14 la Sparone, 7 la Nosca şi 11 la Frassinere.

8 persoane dintre cari una singură a scăpat au fost întroienite la Ribordone, 63 la Exilles; dintre acesti din urmă 20 au fost scoşi vii şi 30 morţi.

Autorităţile, soldaţii şi poporaţiunea se întrec în zel.

Varietăţi.

(Omul-museu). Poliţia din Leicester (Englitera) avênd să judece ḑilele acestea pe un beţiv incorigibil, a descoperit, că acest ardent discipul al lui Bacus era omul cel mai ilustrat, nu ḑicem ilustru, din câţi au exercitat vre-odată cultul divei butelii.

Individul nostru se ocupă de mai mulţi ani cu zugrăvirea persoanei sale, şi corpul 'i-a devenit cu încetul un adevărat museu, cuprinḑând toate genurile sciute, dela peisagiu până la portret. Eată, aşa cum 'l-a dat poliţia, catalogul operelor artistice, cu cari acest beţiv 'şi-a decorat pelea:

Pe braţul drept: portretul unui ofiicer de marină, un crucifix, un pesce, un matelot cu un maldăr de drapele cu numele: „Carlotta" scris cu litere mari.

Pe braţul stâng: un pesce, un agent poliţenesc arestând pe un rău-făcător, cu această legendă: „Credinţă, speranţă şi caritate".

Pe piept: un coteţ de porumbi, o clae de fên, arbori, un om însoţit de un berbec şi un porc, cu aceste două frase elegant zugrăvite: „Iubesce-mă şi nu mă abandona!" „În memoria tuturor celor ce iubesc!" Apoi o scoţiană dansând cu un soldat scoţian.

Pe pântece: scene şi accesorii militare, baionete încrucişate, tobe, tunuri, muniţiuni de răsboiu, o oală, un pahar şi pipe încrucişate.

Pe piciorul stâng: portretul unui necunoscut.

Pe piciorul drept: o femee scuturând un steag şi doi tauri luptându-se într'o câmpie.

Pictorul nostru a fost condamnat pentru beţie şi sgomot noaptea la o amendă de ḑece şilingi.

Se speră, că societatea artiştilor îl va despăgubì, solicitând pentru el un fotoliu la Academia de pictură.

(Cel mai mare mărgăritar din lume). Din Guaymas (Mexico) s'a trimis la Londra nu de mult un mărgăritar de 93 carate şi în valoare de circa 17,000 dolari. Pe acest mărgăritar, care e până acuma cel mai mare din lume, 'l-a aflat un Indian din Mulleje (California de jos), dela care 'l-au cumpărat pentru 90 de dolari.

(O ereḑire neaşteptată.) Locuitorul din Teresiopole Danilă Sieger, care de când a fost, era un om original, a murit şi a testat toată averea sa, în sumă de 701,000 fl. pre lângă preterarea rudeniilor, servitoarei sale Clara Tallós. Rudeniile sale îşi vor validita pretenţiile pe calea legală.

Posta ultimă.

Bucuresci, 28 Ianuarie n. O reconstrucţiune parţială a cabinetului se va săvârşì în curênd. Ministrului-preşedinte i s'a dat de către parlament în privinţa aceasta mână liberă.

Berlin, 28 Ianuarie n. Se ḑice că împăratul Wilhelm a confirmat sentenţa de moorte în contra anarchistilor Reinsdorff şi soţi.

Londra, 28 Ianuarie n. Waddington, ambasadorul francez a declarat în numele guvernului seu consimţămêntul cu modificaţiunile propuse de Granville în cestiunea egipteană, exprimâad totodată mulţumită pentru tractarea conciliantă a afacerii acesteia din partea Engliterei.

Constantinopol, 28 Ianuarie n. Faţă cu faimele despre intenţiunile Italiei în privirea Tripolei Poarta a hotărît, să înmulţească garnisoana din Tripoli şi să hotărească fortificaţiunile de acolo. Admiralitatea face pregătiri pentru o expediţie de trupe turcesci la Suakim.

Serviciul telegrafic al „TRIBUNEI".

Timişoara, 29 Ianuarie n. Soţii Romanov (bărbatul şi nevasta), condemnaţi pentru omor la moarte, au fost executaţi prin şreang.

Budapesta, 29 Ianuarie n. Casa deputaţilor. Ministrul de finance aşterne proiectul de lege despre înmulţirea judecătorilor la judecătoria financiară. Desbaterea budgetului ministrului de justiţie. Ministrul de justiţie Pauler accentuează că nici un stat din Europa nu poate arăta în timp relativ atât de scurt atâtea creaţiuni nouă ca şi Ungaria; s'au făcut o serie întreagă de codici; legea comercială, legea cambială şi legea de concurs sûnt la înălţimea legislaţiunei europene. Ministrul amintesce de lucrările din sînul resortului de justiţie şi măsurile plănuite pentru ameliorarea justiţiei. (Aplause.)

Berlin, 29 Ianuarie n. Comitetul Reichstag-ului discutând subvenţiunea vapoarelor s'a declarat în contra alegerii Triestului drept port de plecare al liniilor de pe marea mediterană, după-ce guvernul a expus, că e de lipsă numai distanţa Brindisi-Suez.

Londra, 29 Ianuarie n. Generalul Wolseley raportează: Stewart se întăresce în sudul Metamet-ului; perderi în partea engleză dela 17 Ianuarie n. încoace: 21 morţi, între cari doi reporteri de gazetă, şi 104 răniţi.

Director: **Ioan Slavici.**
Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

---

abia se deşteaptă şi bagă de seamă, că iapa nu-'i ca 'n palmă. Caută el în dreapta, caută în stânga, strigă-o pe nume, doară, doară se va ivì de undeva, dar' de iapă nici pomană, că doară nu era ea proastă să ease de unde s'a ascuns.

Feciorul atunci de năcaz şi de amar, ca omul fără de noroc, începe a-'şi blăstăma ciasul, în care s'a născut pe lume de chiu şi de năcaz şi a se văiera şi a se tânguì, de răsunau munţii şi văile, codrii şi câmpiile de gura lui.

Dar' când era mai năcăjit, numai ce vede, că se ivesce vulpea ceea, pe care o vindecase el cu firul cel de iarbă, şi-'i grăiesce cu graiu de om:

— Voinice, voinice, ce te vaieri şi te tânguiesci, de resună munţii şi văile, codrii şi câmpiile, încât nici noi fiarele nu ne putem odichnì în visunile noastre de gura ta.

— Cum să nu mă vaier, şi să nu mă tânguiesc, că baba 'mi-a spus, că de nu-'i voiu grijì iapa bine şi nu-'i voiu da-o în seamă cu un mânz după ea, nu-'mi stă capul unde-'mi stă, dar' eu de unde să-'i duc mânzul, când nici iapa nu sciu de unde să o iau.

Vulpea îi ḑice:

— Nu te supăra şi nu te năcăjì, voinice, că iapa ta s'a făcut cloşcă cu un puiu şi se află ascunsă departe de aici într'o peşteră afundă, dar' eu mă voiu duce şi o voiu sgâdări-o, şi voiu pişca-o, şi voiu muşca-o şi nu-'i voiu da pace, până-ce nu va eşì la lumina ḑilei, ear' tu să-'i ţini calea şi cum vei vedè-o, să-'i ḑici: ho, iapa babii, iapă sureapă, stăi şi nu te face cloşcă cu un puiu, ci te fă iapa babii cu un mânz după tine, mai mândră şi mai frumoasă de cum ai fost.

Şi aşa fac. Vulpea se bagă în peşteră, dă de cloşcă şi o sgâdăresce şi o pişcă şi o muşcă şi nu-'i dă pace, până-ce nu ese la lumina ḑilei, ear' feciorul cum o vede, îi strigă:

— Ho, iapa babii, iapă sureapă, stăi şi nu te face cloşcă cu un puiu, ci te fă iapa babii, cu un mânz după tine, mai mândră şi mai frumoasă de cum ai fost.

Cloşca atunci se dă preste cap şi se face la loc iapa babii, cu un mânz după ea, ear' feciorul o duce voios acasă şi o dă în seamă la babă.

Baba de faţă se arată veselă şi cu voie şi 'mi-'ţi laudă pe fecior, că aşa slugă bun şi harnic nu ţine minte de când nu a avut şi-'i umblă pe voie şi-'i dă de mâncare şi de beut, ce avea mai bun la casă, ear' de dos, numai ea scia ce gândia, că mă rog, d-voastre, ca babă cu suflet păgân ce era, 'mi 'ţi-ar fi stîns de pe faţa pământului pe dragul meu de fecior şi până-ce el gustă din mâncare şi-'şi îndulcesce inima cu un leac de beutură, ea se duce în grajd la iapă şi 'mi 'ţi-o bate şi 'mi 'ţi-o îmblătesce, până-ce o face vînătă ca postavul şi nici nu o lasă, până-ce iapa nu-'i făgăduesce, că la noapte în aşa loc se va ascunde, de să mai fie sluga pe cât este, şi nu-'i va da de urmă. (Va urma.)

Sciri economice.

Cultura tutunului în România în anii 1878—1884

Monopolul asupra vêndării tutunurilor în România fù stabilit prin legea din anul 1873 şi exploatarea sa fù dată în întreprinderea unei companii străine pe termin de cinci-spre-ḑece ani, împărţit în trei perioade de câte cinci ani fie-care. La expirarea întâiului period în anul 1878, această companie provoacă resiliarea contractului, ce avea cu statul şi începênd din anul 1879, Regia de stat se substituì celei străine. Înnainte de 1873 cultura tutunului în România era liberă pentru ori-cine şi statul percepea o taxă de 50 bani la oca, dar' cu începere dela această dată, nimeni nu mai putea întreprinde cultură de tutun, fie pe comptul Regiei, fie pentru export, fără a obţinè o autorisaţiune prealibilă în scris din partea Regiei.

În anul 1878, sub concesionari, numĕrul cultivatorilor de tutun a fost de 10,522, cari au cultivat 7115 pogoane cu tutun şi au produs 1,641.336 ocale tutun bruto. Din aceste sume representă cultura făcută pe comptul Regiei 7.298 cultivatori cu 4.729 pogoane şi cu o producţiune de 1.205.379 ocale tutun bruto, plătit de Regie cu 878.122 lei; cultură pentru export s'a făcut de 3.224 cultivatori pe 2.385 pogoane, care au produs bruto 435.957 ocale din care s'au exportat numai 207.648 ocale şi s'au cumpĕrat şi de Regie 204.526 ocale cu 81.119 lei, — Aşadar' valoarea medie pe oca pentru tutunurile cultivate pentru Regie a fost $83^1/_3$ bani, ear' pentru cele cnmpĕrate dintre tutunurile destinate pentru export, a fost $39^3/_5$ bani.

În anul 1879, primul an al Regiei de stat, se observă o sporire a numĕrului de cultivatori şi pogoane cultivate pe seama Regiei şi o scădere foarte mare a culturii pentru export. — Se vede că, pe de o parte, preţurile cu care s'au putut vinde tutunurile exportate, nu au fost avantagioase, aşa încât cultivatorii au părăsit exportul mai de tot, căci numai 15 cultivatori exportează 1.894 ocale bruto de pe 21 pogoane; ear' pe de altă parte se vede că increderea coltivatorilor a crescut faţă cu Regia de stat, căci pe comptul ei au cultivat 8.043 cultivatori, 4.485 pogoane şi a recoltat 677.000 ocale tutun bruto. — Preţul mediu de oca a fost puţin mai ridicat ca în 1878.

În 1880 nu se întreprinde deloc cultură pentru export, ear' numĕrul cultivatorilor pentru Regie se urcă la 13.359 adecă aproape îndoit ca în 1878 în acest an s'au produs bruto 4.541.423 ocale tutun be întinderea de 9241 pogoane şi s'au plătit de Regie 3.064.730 lei cătră cultivatori sau 84,9 bani de oca în medie pentru tutun şi 10 bani pentru ocaua de furda. — Furda se numesce tutunul, care nu are nici o valoare şi pe care Regia îl cumpĕră numai ca sĕ nu rĕmână în posesia cultivatorilor, cari în cas când îl pot suporta ar putè sĕ-'l fumeze şi n'ar mai consuma fabricate de ale Regiei.

O dovadă că cultivatorii a fost mai mulţumiţi sub Regia de stat, decât sub străini, este că deja după doi ani numĕrul cultivatorilor, se ridică la 15.714, ear' întinderea plantată cu tutun în 1881 la 10.144 pogoane. Anul fiind mai puţin mănos recolta abia este de 2. 635.491 ocale bruto, pe când în 1880 de pe o întindere mai mică cu 1000 pogoane s'au recoltat 4.541.423 ocale.

În anul 1882 se expoartă 1200 ocale tutun bruto produs de un cultivator din judeţul Taleorman pe întinderea de 8 pogoane, ear' pentru Regie 12.748 cultivatori lucrează o întindere de 9.644 pogoane şi produc 4.783.835 oca bruto Începênd din acest an, Regia, în interesul cultivatorilor harnici, se învoesce cu denşii ca tutunul sĕ'-l predee Regiei nefermentat şi clasat în 3 calităţi afară de furda. Aceste calităţi nu trebuesc confundate cu calităţile de tutunuri fermentate, care se dau în cosumaţiune. Preţurile pe care Regia le-a oferit pentru diferitele calităţi de tutun sûnt:

Pentru ocaua de tutun	calitatea I	nefermentat	1 leu	91 bani;
Idem	calitatea II	ipem	1 „	14 „
Idem	calitatea III	idem	0 „	57 „
Idem	furda	idem	0 „	10 „

Tot pentru încuragiarea muncii şi începênd din acest an, Regia a continuat a da prime bănesci cultivatorilor, cari se distingeau prin buna îngrijire şi alegere pe calităţi a tutunului lor, de câte 40,60 sau 100 lei. În anul 1882 suma primelor distribuite a trecut peste 10,000 lei.

În anul 1883 nu s'a făcut nici un export de tutun. Pentru Regie s'au produs 1.521.181 ocale de 10.883 cultivatori pe 6.723 pogoane şi s'au plătit cultivatorilor 1.269.340 lei. Din causa unei secete prelungite în multe judeţe tutunurile au fost împedecate în crescere şi s'au cules verḑi astfel încât 'şi-au perdut calitatea.

În anul 1884 întinderile plantate cu tutun trec peste 10.000 pogoane şi pentru 1885 Regia este dispusă a admite sĕ se culitive tutun pe o suprafaţă de 12.000 pogoane.

Cu privire la modul de cultura tutunului, cultivatorii români urmează o practică rutinară şi prin urmare ei nu produc nici destul de mult, nici destul de bun, va trebui deci, ca Regia sĕ formeze agenţi speciali cu cunoscinţe teoretice şi practice de cultură şi prin acesta sĕ caute a pune basele unei culturi naţionala conducêndu-se după preceptele, care ar fi resultat din culturi experimentale făcute de însa-şi Regia.

„Economia Naţională“.

Bibliografie.

Din

Biblioteca poporală a „Tribunei“

au apărut până acuma:

Nr. 1.

Pădureanca. Novelă de *Ioan Slavici* 12 coale tip. broş. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.

Nr. 2.

Fata Stolerului de *Matilda Cugler-Poni.* Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.

Nr. 3.

Ce n'a fost şi nu va fi. Poveste de *I. T. Mera.* Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.

Nr. 4.

Piperuş Pĕtru. Poveste de *I. T. Mera.* Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.

Nr. 5.

Păcală şi Tândală. Anecdotă de *Silvestru Moldovan.* Preţul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Nr. 6.

Jucării şi jocuri de copii. De *P. Ispirescu*, culegĕtor-tipograf. Un exemplar: 25 cr. sau 50 bani.

Celor ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor şi peste tot vêndĕtorilor se dă rabatul cuvenit.

LOTERIE.

Tragerea din 28 Ianuarie st. n.

Brünn: 39 41 47 61 52.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta

dela 28 Ianuarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. —.— până —.— 76—81 Kilo fl. —.— până —.—, (lûngă Tisza) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 8.15 până 8.65, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 8.— până 8.50, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 8.05 până 8.10, (de Bacska) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. —.— până —.—, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. —.— până —.—, 76—81 Kilo fl. 7.80 până 8.30.

Sĕcara (ungurească) 70—72 Kilo fl.6.90 până 7.15

Ordḑ (nutreţ:) 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60

Ovĕs (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.60.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.25 până 5.30; de alt soiu fl. 7.10 până 7.15.

Rapiţa fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 6.20 până 8.20.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 27 Ianuarie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	92.—	vênd.	—.—
— Rur. conv. (6%)	„	$86^1/_2$	„	—.—
Acţ. de asig. Dacia-Rom.	„	280.—	„	315.—
Banca naţională a României	„	1150.—	„	—.—
Împr. oraş. Bucuresci	„	30.—	„	—.—
Credit mob. rom.	„	185.—	„	—.—
Acţ. de asig. Naţionala	„	210.—	„	231.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	„	78.—	„	87.50
Societ. const.	„	244.—	„	$250.^1/_2$
Schimb 4 luni	„	—.—	„	30.—
Aur	„	16.—	„	17.—

Bursa de Viena

din 28 Ianuarie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	97.80
„ „ hârtie „ 5%	94.05
Împrumutul căilor ferate ung.	146.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a emisiune)	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	106.80
Bonuri rurale ung.	101.75
„ „ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ „ bănăţene-timişene	101.50
„ „ „ cu cl. de sortare	101.—
„ „ transilvane	101.50
„ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Împrumut cu premiu ung.	118.75
Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin	118.—
Rentă de hârtie austriacă	83.55
„ „ argint austriacă	84.—
„ „ aur austriacă	106.25
Losurile austr. din 1860	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare	868.—
„ „ de credit ung.	313.—
„ „ „ „ austr.	303.10
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.80
Napoleon-d'ori	9.76
Mărci 100 imp. germâne	60.40
Londra 10 Livres sterlinge	123.70

Bursa de Budapesta

din 28 Ianuarie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	97.75
„ „ hârtie „ 5%	94.—
Împrumutul căilor ferate ung.	145.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	98.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 2-a (emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. 3-a (emisiune)	106.50
Bonuri rurale ung.	101.50
„ „ „ cu cl. de sortare	101.25
„ „ „ bănăţene-timişene	101.25
„ „ „ cu cl. de sortare	101.—
„ „ transilvane	101.50
„ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Împrumut cu premiu ung.	118.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin	118.—
Renta de hârtie austriacă	83.25
„ „ argint austriacă	83.90
„ „ aur austriacă	106.25
Losurile austr. din 1860	138.25
Acţiunile băncei austro-ungare	868.—
„ „ de credit ung.	313.50
„ „ „ „ austr.	302.50
Argintul	—.—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. şi ec. „Albina“	101.76
Galbeni împĕrătesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.76
Mărci 100 imp. germâne	60.30
Londra 10 Livres sterlinge	123.60

Mersul trenurilor pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat
Viena	8.25	8.35	3.30
Budapesta	8.00	6.55	9.45
Szolnok	11.24	10.55	12.18
P. Ladány	2.01	2.04	1.59
Oradea-mare	4.11	5.13	3.20
	4.21	9.37	3.25
Várad-Velencze	4.29	9.45	—
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56
Rév	5.46	11.41	4.31
Bratca	6.09	12.15	—
Bucia	6.27	12.48	—
Ciucia	6.52	1.48	5.28
Huiedin	7.32	3.21	6.01
Stana	7.51	3.54	—
Aghiriş	8.12	4.34	—
Ghirbĕu	8.24	4.52	—
Nedeşdu	8.38	5.11	—
Cluj	8.57	5.40	7.08
	9.23	6.00	7.18
Apahida	9.50	6.29	—
Ghiriş	11.15	8.14	8.29
Cucerdea	12.04	9.49	8.53
Uioara	12.12	9.58	—
Vinţul de sus	12.19	10.07	—
Aiud	12.45	10.42	9.17
Teiuş	1.15	11.32	9.40
Crăciunel	1.44	12.03	—
Blaj	2.00	12.24	10.12
Micăsasa	2.34	12.43	—
Copşa mică	2.52	1.22	10.45
Mediaş	3.27	2.24	11.07
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29
Sighisoara	4.50	4.17	12.15
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30
Homorod	6.47	7.07	1.32
Ágostonfalva	7.36	8.10	2.04
Apatia	8.09	8.46	2.24
Feldioara	8.41	9.20	2.44
Braşov	9.20	10.15	3.15
	—		3.25
Timiş	—		4.03
Predeal	—		4.28
Bucuresci	—		10.25

Predeal—Budapesta

	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane
Bucuresci	7.15	—	—	
Predeal	1.09	—	—	
Timiş	1.33	—	—	
Braşov	2.06	—	—	
	2.16	6.30	5.45	
Feldioara	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Ágostonfalva	3.18	8.09	7.36	
Homorod	3.51	8.53	8.34	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.22	
Sighişoara	5.11	10.55	11.14	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.07	
Mediaş	6.00	12.11	12.43	
Copşa mică	6.29	12.35	1.23	
Micăsasa	—	12.54	1.42	
Blaj	7.02	1.29	2.17	
Crăciunel	—	1.45	2.33	
Teiuş	7.38	2.26	3.13	
Aiud	7.55	2.48	3.38	
Vinţul de sus	—	3.12	4.06	
Uioara	—	3.19	4.14	
Cucerdea	8.24	3.36	4.53	
Ghiriş	8.48	4.10	5.45	
Apahida	—	5.39	7.51	
Cluj	10.08	5.59	8.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghiriş	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedin	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.51	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velencze	—	10.56	3.55	
Oradea-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Budapesta	7.30	7.44	6.31	
Viena	2.00	6.05	7.54	

Nota: Numerii încuadraţi cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Budapesta—Arad—Teiuş

	Tren de persoane	Tren omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Arad	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovaţ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Pauliş	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conop	5.57	8.49
Bĕrzava	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orĕştia	10.47	3.46
Şibot	11.14	4.20
Vinţul de jos	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuş	12.53	7.00

Teiuş—Arad—Budapesta

	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus
Teiuş	2.39	9.50	
Alba-Iulia	3.40	10.42	
Vinţul de jos	4.04	11.09	
Şibot	4.35	11.43	
Orĕştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzava	9.19	5.30	
Conop	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	
Pauliş	10.32	6.56	
Gyorok	10.48	7.15	
Glogovaţ	11.17	7.48	
Arad	12.32	8.05	
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.05	—	—

Simeria (Piski)—Petroşeni

	Tren omnibus	Tren omnibus
Simeria	6.00	3.25
Streiu	6.41	4.02
Haţeg	7.31	4.50
Pui	8.24	5.36
Crivadia	9.11	6.21
Baniţa	9.55	7.00
Petroşeni	10.24	7.29

Petroşeni—Simeria (Piski)

Petroşeni	9.18	6.21
Baniţa	9.56	6.59
Crivadia	10.28	7.30
Pui	11.04	8.06
Haţeg	11.42	8.44
Streiu	12.25	9.23
Simeria	1.02	10.00

Arad—Timişoara

	Tren omnibus	Tren de persoane
Arad	6.00	12.30
Aradul nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişoara	8.58	3.15

Timişoara—Arad

	Tren de persoane	Tren omnibus
Timişoara	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradul nou	2.54	7.44
Arad	3.10	8.00

Copşa mică—Sibiiu

	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Copşa mică	11.10	2.20	6.41	3.20
Şeica mare	11.40	2.56	7.11	3.50
Loamneş	12.23	3.45	7.54	4.33
Ocna	12.57	4.25	8.25	5.04
Sibiiu	1.20	4.51	8.48	5.27

Sibiiu—Copşa mică

Sibiiu	8.10	11.10	4.00	10.00
Ocna	8.35	11.38	4.26	10.25
Loamneş	9.13	12.14	5.04	11.00
Şeica mare	9.43	12.46	5.34	11.30
Copşa mică	10.08	1.13	5.59	11.55

Cucerdea—Oşorheiu

Cucerdea	9.36	4.35	8.35	3.55
Cheţa	10.07	5.06	9.06	4.26
Ludoş	10.29	5.28	9.28	4.49
M. Bogat	10.39	5.38	9.38	4.59
Cipeu-Iernut	11.20	6.20	10.19	5.40
Kerelő-Sz.-Pál	11.35	6.36	10.34	5.55
Nireşteu	11.58	7.01	10.58	6.25
Oşorheiu	12.18	7.21	11.18	6.45

Oşorheiu—Cucerdea

Oşorheiu	5.55	1.14	5.20	9.03
Nireşteu	6.18	1.34	5.40	9.23
Kerelő-Sz.-Pál	6.40	1.58	6.02	9.45
Cipeu-Iernut	7.04	2.21	6.26	10.10
M. Bogat	7.35	2.55	6.57	10.41
Ludoş	7.50	3.09	7.11	10.55
Cheţa	8.07	3.41	7.28	11.12
Cucerdea	8.36	3.55	7.57	11.41

Simeria (Piski)—Uniedoara

	Tren omnibus
Simeria (Piski)	6.00
Cerna	6.21
Uniedoara	6.50

Uniedoara—Simeria (Piski)

Uniedoara	12.14
Cerna	12.40
Simeria (Piski)	12.59

Editura şi tiparul Institutului tipografic, societate pe acţii în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.